

**DECLARAȚIE**  
cu ocazia  
**Zilei Internaționale a Democrației - 15 septembrie 2015**

„Democrația și participarea publică”

**Senator**

**Dumitru OPREA**

**Membru al Biroului Executiv**

**Domnule Președinte,  
Stimați colegi,**

„Spațiu pentru societatea civilă” este tema ediției din acest an a *Zilei Internaționale a Democrației*, temă stabilită de Organizația Națiunilor Unite. Ea este cu atât mai deosebită cu cât, zilele acestea, la New York, liderii politici ai lumii vor adopta, în cadrul Summit-ului Națiunilor Unite, noua *Agendă globală de dezvoltare* pentru anii 2015-2030.

Mai mult, importanța temei derivă și din fenomenele care se manifestă cu maximă intensitate:

Pe de o parte, sunt tot mai numeroase dovezile, imposibil de ignorat, privind capacitatea de mobilizare a cetățenilor și a organizațiilor societății civile la nivel național și internațional, ca urmare a deselor semnale de alarmă privind epuizarea resurselor planetei, schimbările climatice sau escaladarea tensiunilor și conflictelor politice, interconfesionale sau etnice. Iar implicarea constructivă a oamenilor în acest exercițiu democratic se dovedește esențială, atât pentru asigurarea adaptării și legitimității deciziilor și construcțiilor politice, cât și pentru responsabilizarea decidenților politici.

Pe de altă parte, această mobilizare democratică are și un revers, pentru că sunt tot mai multe semnale privind măsurile restrictive adoptate de diferite țări, prin care se limitează capacitatea de inițiativă și reacție a activiștilor și organizațiilor societății civile, diminuându-se sursele de finanțare și spațiul lor de acțiune. Din fericire, astfel de măsuri antidemocratice pot fi sancționate imediat, ca urmare a noilor tehnologii și a rețelelor de socializare, care, treptat, golesc de sens cuvântul departe, iar simplii spectatori pot deveni actori ai unor evenimente, care pot influența cursul istoriei. Din păcate, există și situații când astfel de instrumente, ajunse în mâinile unor fanatici, generează adevărate tragedii, pe care le știm cu toții și le vedem zilele acestea.

Și, nu ultimul rând, să nu uităm că societatea civilă internațională s-a implicat în definirea reperelor de acțiune globală, în orizontul anului 2030, asumându-și, în același timp, un rol important în atingerea obiectivelor agreate de statele lumii.

**Doamnelor și domnilor,**

În acest context, Comitetul Director al Grupului Român al Uniunii Interparlamentare are misiunea de a promova semnificația zilei de 15 septembrie, dedicată de UIP „democrației și participării publice”, în concordanță cu Declarația adoptată la Conferința Mondială a Președinților de Parlamente, de la New York, din care, printre altele, se desprinde următoarea idee: *„Participarea cetățenilor la viața politică și la procesele decizionale este un drept și este fundamentală pentru dezvoltare. Atunci când populațiile sunt excluse sau nu au posibilitatea să se exprime, bunăstarea lor are de suferit și democrația lasă de dorit”*.

Nu este momentul și nici timpul necesar pentru evaluarea societății civile românești, dar trebuie evidențiate cel puțin eforturile și meritele incontestabile pe care le-a avut în consolidarea democrației noastre, pe măsură ce ea însăși a înregistrat un proces de maturizare din perspectiva organizării și a modalităților de acțiune. Cu certitudine, întoarcerea României în Europa democrațiilor și a statelor de drept a stimulat participarea societății civile la viața cetății și i-a conferit liberul acces la modelele de bune practici din țările cu tradiție democratică, modele pe care le-a adaptat contextului nostru politic, social și cultural.

În același timp, merită menționat și faptul că Parlamentul României a făcut destul de multe demersuri pentru creșterea transparenței și deschiderea către societatea civilă. Astfel, prin modificările Regulamentelor celor două Camere și o mai mare disponibilitate a administrației parlamentare, societatea civilă are acces, în timp real, la ședințele în plen din Senat și Camera Deputaților, la numeroase informații care privesc parlamentarii și activitățile parlamentare. De asemenea, acum este mult mai facilă procedura de transmitere a petițiilor către Parlament, implicarea în activitățile de legiferare, expunerea punctelor de vedere, asistarea la dezbaterile din plen.

Însă, consider că un astfel de moment este și o invitație la reflecție atât pentru instituțiile statului, cât și pentru societatea civilă. Primele trebuie să își asume responsabilitatea pentru încurajarea implicării cetățenilor în procesele decizionale, inclusiv diversificarea modalităților de interacțiune și atragerea categoriilor prea puțin prezente în acest spațiu de dialog. În privința societății civile, ea nu are voie să aleagă supraviețuirea cameleonică și să împrumute o culoare politică sau alta. O societate civilă care trage semnalul de alarmă și se opune unor strategii sau proiecte care afectează negativ cetățenii trebuie să fie pregătită să acționeze în direcția bună, fără să fie acuzată de legături sau interese transpartinice. Societatea civilă trebuie să aibă verticalitatea necesară pentru împlinirea menirii ei de garant al unei democrații sănătoase.

Parafrazând, se poate spune că *în spatele unei democrații puternice stă, de fapt, o societate civilă puternică*.

Acestea sunt motivele pentru care, în Ziua Internațională a Democrației, mi-a revenit onoranta misiunea de a mă adresa, deopotrivă Dvs., doamnelor și domnilor colegi parlamentari, dar și societății civile.